

# BRIEFWISSELING.

V. Er bestaan tal van boeken over de vaderlandsche Geschiedenis die u dienen kunnen. Wat het boek van De Liefde betreft, dat was een leechboek voor de scholen in drie deelen. Voor eenige jaren is het opnieuw bewerkt en uitgegeven. Ik meen in twee deelen. Overigens kan elke uitgever van Christelijke boeken u helpen.

HOOGEMERK.

## Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Vanwege het Comité voor den Vrede zal onderstaande Zondbrief in Frankrijk, Duitschland, Engeland en Amerika worden verspreid. Moge de Heere deze poging om de conscientie der volken te treffen, met Zijn Zegen bekronen.

### VOOR DEN VREDE.

Gij hebt gehoord, dat er geregd is: Gij zult uwen naasten liefhebben en uwen vijand haten. Maar ik zeg u: hebt u vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen; opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is.

Heilige Schrift.

Aan onze in den Heere geliefde Broeders en Zusters in de oorlogvoerende Staten.

Reeds lang hebben wij Christenen in de Neutrale Staten met groote zorg om onze strijdende Broeders en Zusters in de oorlogvoerende Staten om Gods genade gebeden voor een spoedigen Vrede. Sedert de nooden en moeilijkheden gegesien zijn, gevoelen wij ons gedrongen onze geliefde Broeders en Zusters ten troost mede te deelen, dat ons gebed tot een ijerig smeecken aangevuld is.

Verder is het ons een behoefte geworden, ons tot U te wenden met de vraag, of de Broeders en Zusters zich met ons vereenigen willen in het gebed, opdat het tot één eenig gemeenschappelijk teamenstemmen wordt van alle Geloofigen voor Gods troon naar Matth. 18: 19: „Wederom zeg ik U: indien er twee van U samenstemmen op de aarde voor eenige zaak, die gij zoudt mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van mijnen Vader, die in de hemelen is.“

Wij willen te samen, terwijl wij de grenzen, welke door de verschillende kerken en staten getrokken zijn, wegdenken, ons verootmoedig buigen onder de geweldige hand Gods; waarbij wij allen onze groote schuld inzien en bekennen; en nu dagelijks maar vooral iederen Zondag onze handen opheffen naar den Hemel, en smeecken om genade en een spoedigen, rechtvaardigen en gezegenden Vrede.

Wij willen de schuldvraagstuk voor de beide oorlogvoerende machten niet beschouwen, overtuigd als wij zijn, dat wij allen schuldig zijn, allen de geboden Gods verwarloos hebben en niet de broederlijke liefde jegens elkander beoefend. Hoeveel leed, smart en wee heeft men elkaar reeds aangedaan; thans willen wij gaarne tusschenbeide troden en de handen der strijders in elkaar leggen tot versoening. Daartoe moet men de wapens nederleggen en naar het Vredespaais in den Haag komen om te beraadslagen, tot een rechtvaardige gezegende Vrede verkrigen is.

O, laat ons daarmee haast maken; want wanneer de Vrede er eens is, zullen wij allen berouw gevoelen over al het leed, dat men elkaar aangedaan heeft en zeggen: ach, hadden wij toch eerder de vredes-zaak ter hand genomen. Gaarne willen wij Hollandsche Geloofigen de Verlegenwoordigers van alle oorlogvoerende Staten jubelend ontvangen en met de Gedelegeerden van alle Landen voortvaren in het gebed, dat de Heere der Heerscharen, de Koning der Koningen, zegenende Zijne handen moge uitbreiden en Wijsheid en Verstand geven, opdat de beraadslagingen tot besluiten leiden, waarbij aan allen recht gedaan wordt en een rechtvaardige, gezegende Vrede tot stand komt.

Lof, roem, dank, eere en aanbidding zij den Lam Gods, hetwelk de zonde der wereld draagt en de wereld overwonnen heeft! Amen, Halleluja, ja, Amen!

Het Arbeidscomité van den „Opvoert tot gemeenschappelijk gebed in de neutrale staten Voor den Vrede“.

Dr. M. BALT, Ede.

Prof. Dr. H. BOUWMAN, Kampen.

Dr. A. M. DIETMARSEN, Den Haag.

G. W. F. G. EICHHORN, Amsterdam.

Dr. A. F. KRULL, Rotterdam.

Mr. K. VAN MAARE, B. Jan, Arnhem.

Jhr. S. B. ORTT, Rotterdam.

Dr. W. B. RENKEMA, Arnhem.

A. W. VOS, Bennekom.

S. WOUDA, Berkel.

## Gereformeerde Gezindheid.

### Gereformeerde Kerken.

BEROEFEN: De Bilt (U), Dr. J. Hania, te Steenwijk; — Wiltmarum, J. Douma, te Ambt-Vollenhove (N); — Hendrik-Ido-Ambacht, M. M. Horjus, te Oud-Loosdrecht; — Ter Aar, J. H. A. Bosch, te Andel; — Stellingdam, G. W. Akkerhuis, te Steenwijk; — Haarlem (vac.-W. Ringnalda), G. R. Kuyper, te Alblasserdam.

AANGENOMEN: Nieuw-Weerdinge (Dr.), H. Laning, te Dwingelo.

BERDANKT: Waarder (bij Woerden), E. J. van Voorst, te Driewegen en Borssele; — Oude- en Nieuwe Bildt, G. D. Scheepma, te Roodeschool; — Zwammerdam, J. J. Berends, te Marnland; — Hoofddorp (Haarlemmermeer), C. Bouma, te Schoonebeek (Dr.); — Den Ham (Ov.), J. S. Schaafsma, te Opeinde; — Schettens CA, H. R. Nieborg, te Geertruidenberg; — Donkerbroek, J. E. Westerhuis, te Asperen.

Het tegenwoordig adres van Dr. L. M. A. Schep, em.-pred. is: St. Juriestraat 26, Deventer. Hij is bereid eventuele preekverzoeken in overweging nemen.

### Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEFEN: Montfort, N. Warmolts Nieuw, te Neder-Langbroek; — Benschop, N. van der Noek, te Amelide en Tienhoven; — Zevenhuizen (toez.), G. Ales, te Goudriaan; — Heerlen, W. J. Kan, te Ter Kaple (Fr.); — Oosthuizen (toez.), A. H. J. te Groot, te Egmond-Binnen; — Kolham (toez.), J. L. G. Gregory, te Blokzijl; — Rotterdam (vac.-Dr. Haspels), R. J. C. Rijders, te Doorn.

AANGENOMEN: Oudshoorn (toez.), J. Deelman, te Oostwoud (N.H.); — Leerdam, Ph. J. Vreugdenhil, te Sprang; — Rhenen, J. G. Hooger, te Ankeveen.

BERDANKT: Leiden (vac.-Brist), L. J. van Leeuwen, te Lisse; — Elburg, J. H. van Paddenburgh, te Stiphorst; — Wierden, Hoogeveen en Schoonhoven, Ph. J. Vreugdenhil, te Sprang; — Brakel, J. Ronge, te Hoogbickland; — Heteren, F. Kijfsebelt, te Leerdam; — Metalawier, H. T. A. J. Westrik, te Berghulsterveen.

# Advertentiën.

„Dan, hulp van God verkregen hebbende, sta ik tot op dezen dag.“

Onze geliefde Man en Vader,

Dr. J. OFFRINGA.

Em. predikant te Vinkeveen.

hoopt op 18 November a.s. te herdenken, hoe hij voor VEERTIG JAAR tot den arbeid der Evangeliebediening mocht ingaan.

Als op vleugelen der arenden gedragen, is Jesaja 63:7 de grondtoon van dank en lof, die zijn en onze ziel vervult.

Achtervolgens diende hij de Gemeenten van Driezum, Wezep, Dedemsvaart, Dinteloord, Herwijnen, Westbroek, en thans die te Vinkeveen.

Zijn dankbare Vrouw, Kinderen, Behuud- en Kleinkinderen.

Onze geliefde Vader en Broeder

ELLE DE VRY,

is in den ouderdom van 64 jaar in vrede ontslapen.

Namens de Familie,

W. DE VRIJ.

Cramersburg, Sask. Canada. 19 Sept. 1917.

Heden overleed in de volle verkeerzheid des geloofs, in den ouderdom van bijna 68 jaren, de Heer

KLAAS VAN RIJSWIJK,

die als ouderling onze gemeente vele jaren mocht dienen en wiens trouw en toewijding bij ons steeds in dankbare herinnering zal blijven.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk

Dr. J. VESSEUR, Voorzitter.

C. VAN DUJVENDIJK, Scriba.

Ouderkerk a/d. IJ, 31 Oct. 1917.

Voor de vele bewijzen van deelneming ontvangen bij het overlijden van onze geliefde

Moeder, Behuud- en Grootmoeder, Mejuffrouw

JOZINA DE MAKER,

Weduwe van den Heer

IZAIAK JOHANNES VAN BORTEL,

betuigen wij onzen hartelijken dank.

Schoondijk, F. L. VAN BORTEL,

P. J. VAN BORTEL,

Oostburg, A. E. VAN BORTEL,

en Kinderen.

Rotterdam, J. J. VAN BORTEL.

31 October 1917.

## Dankbetuiging.

Voor de vele bewijzen van deelneming en belangstelling ontvangen bij het overlijden van onze geliefde Moeder, Behuud- en Grootmoeder

WILLEMPJE SCHOP,

Wid. van CORNS VAN NES,

betuigen wij hiermede onzen hartelijken dank.

Namens de geheele familie

A. R. VAN NES Czn.

Rijsoord, 8 Nov. 1917.

## L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Keizersgracht

No. 166,

AMSTERDAM.

Te koop gevraagd een goed gebruikt

Serafine Orgel

geschikt voor kleine Kerk ± 350 personen.

Brieven aan

Dr. K. WINKELMAN, Twijzel, (Fr.).

Leverancier van prima kwaliteit

## GRAANSTROO,

soekt connectie met voer- en stalhouders

voor toezending per wagen of schip.

Brieven onder lett. N. aan het bureau van

dit blad.

## Aangeboden:

100 4 % Patrimonium. Bod.

100 4 % Chr. School te Gapinge. "

1000 4 % Veldwijk. "

100 4 % Geref. Kerk te Slotdijk. "

100 4 % Geref. Scholen te Amsterdam. "

## Gevraagd:

100 4 % Patrimonium. Offerta.

500 4 % Veldwijk. "

100 4 % Geref. Kerk Amsterdam. "

500 4 % Hoenderloo. "

## HELDERTS & Co.,

AMSTERDAM.

Egelantiersgracht 16.

Verschenen en alom verkrijgbaar

## CHR. SCHEURKALENDER

VAN HET

Geref. Tractaatgenootschap

„FILIPPUS“.

Als premie bij den KALENDER voor 1918

wordt gegeven:

## De Dordtsche Synode

van 1618—1619.

Bijdragen van Prof. Dr. H. BOUWMAN,

Dr. J. H. LANDWEHR, Dr. H. KAAJAN

en Dr. J. C. RULLMANN.

De prijs is:

zonder premie . . . . . f 0.50

met premie . . . . . f 1.10

De Kalender, geb. als boek

f 0.85, met premie f 1.40.

Firma F. P. D'NUIJ, Uitgeefster,

MIDDELBURG.

# SIMOONS & Co.,

Commissionairs in Effecten.

Amsterdam, Gravenstraat 4,

BAARN, Schoolstraat 55.

## Mr. GROSHEIDE

ACCOUNTANT

(INSTITUUTSLID)

## AMSTERDAM

(SINGEL 303, T. 1233 N.)

## GOLDSCHMEDING

PIANO'S - ORGELS.

KALVERSTRAAT 58 - WARMOESSTRAAT 141.

UTRECHTSCHESTR. 119 - KEIZERSGR. 209-303

AMSTERDAM.

Spedijg verschijnt bij J. H. KOK

te Kampen:

## Ter herdenking der Hervorming 1517-1917.

Twee Redevoeringen, uitgesproken in de openbare zitting van den Senaat der Vrije Universiteit op

31 October 1917,

door

Dr. H. BAVINCK en Dr. H. H. KUYPER

## GANZEVOORT'S

## Orgelhandel

Diezerstraat 116, Zwolle.

Zeer groote keuze. Vraagt s. v. p. ons

Standard Orgel.

Heerlijke muziek. - Prachtige kasten.

Elscht de naam

op Uw Horloge

Het is een waarborg.

## ELKA Watch Co.

Kalverstraat 206, Amsterdam.

Zichtzendingen door 't geheele Rijk

Vraagt proefaflevering van en abonneert U op het

## Paedagogisch Tijdschrift

voor het

Christelijk Onderwijs.

Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs

ONDER REDACTIE VAN

K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,

J. Th. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN

Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H.

VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLTER, Dr. S. O. LOS, Dr. RIJK KRAMER, Dr. J. L. PIERSON,

Dr. J. C. SIKKEL, Dr. J. P. TAZELAAR, Dr. H. A. WESTSTRATE, K. BRANTS, H. BUIJVELD,

A. J. DREWES, H. J. EMOS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBECK,

A. A. KLEIJN, A. KLOOSTERMAN, T. v. d. KOOIJ, L. LOOIJEN, H. MILO, J. v. d.

MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLEE, O. F. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER,

S. STEMERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UTTENBOGAARD, J. v. d.

WAALS, A. WAASDORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WEILAND, K. WIELEMAKER,

J. A. WIJVELDT, R. J. WIJVELDT, C. ZIJDERVELD.

Dit Tijdschrift verschijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers

van de „RECENSIEBODE“. Prijs / 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor

den geheelen jaargang.

Uitgave van DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.

WED. JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDERDIJK“,

Bilderdijsgracht 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

## De Gerant

VOOR DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bureaux: N. Z. VOORBURGWAL 58-60, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:

van 1-6 regels . . . . . f 1.20

iedere regel meer . . . . . f 0.20

CONTRACTEN:

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:

500 regels . . . . . 16 cents per regel

1000 „ . . . . . 14 „ „

2000 „ . . . . . 12 „ „

# Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

GRONINGEN.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.

Mr. H. VAN DER VEGTE.

F. J. BOLT.

Beeft uit:

4 1/2 % Pandbrieven à 99 1/2 %.

4 „ „ 93 1/2 „

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken

in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand

October:

Ger. Kerk te Heemse f 16.40; id. te Gasselter-

Nijveen f 5; id. te Garrelswier f 5; id. te Emmen

f 2.50; id. te Dokkum (A) f 7.50; id. te Anna

Jacobapolder (Z) f 3; id. te De Krim (Ov.) f 2.50;

id. te Slidrecht f 2.50; id. te Schoonhoven f 5;

id. te IJmuiden f 2.50; id. te Bovenhardinxveld

f 2.50; id. te Hilversum f 10; id. te Klaaswaal

f 2.50; id. te Kooij-Zaandijk f 10; id. te Barneveld